Dames en Heren,

U vraagt zich misschien wel af, waarom de afscheid nemende voorzitters in de volgorde A.R.P. C.H.U., K.V.P. komen. Is het symbolisch voor het nieuwe C.D.A., zo in de trant van: de A.R.P. neemt het voortouw, de C.H.U. zit er zo'n beetje midden in en de K.V.P. heeft toch het laatste woord? Ik kan u gerust stellen. Als hier al sprake is van een symbool dan toch alleen maar voor de gedegenheid, waarmee voor het C.D.A. de beslissingen genomen worden. Bij het bepalen van de volgorde hebben we eerst alfabetisch gekeken: A.R.P., C.H.U. en K.V.P. Het alfabet geeft ook dezelfde uitslag wanneer u naar de voornamen en achternamen van de vertrekkende voorzitters kijkt: Hans, Luck, Piet en De Boer, Van Leeuwen, Van Zeil. Alsof dit nog niet genoeg was hebben we ook nog naar leeftijd en anciënniteit gekeken. De A.R.P. is de oudste partij, dan volgt de C.H.U. en dan de K.V.P.

Hans de Boer is de jongste van ons drieën en Piet van Zeil de oudste, terwijl Hans van dit trio het langste voorzitter is geweest en Piet van Zeil het kortst. U ziet het: Gedegenheid is troef bij het C.D.A. Gedegenheid was en is ook noodzakelijk. Het is niet gering, wat vandaag tot stand komt. Drie partijen met een eigen gezicht, met eigen tradities en een eigen achterban schuiven in kracht ineen. Er is in dertien jaar ontzettend veel werk verricht. Het moest goed en dus gedegen gebeuren. Zo gedegen,, dat men in stad en land heel vaak verzuchtte, dat ze er aan de top toch wel erg lang over gedaan hebben. Maar nu is het dan toch zo ver. Het is zover. Vanuit A.R.P., C.H.U. en K.V.P. komen de mannen en vrouwen bijeen. Daarbij voegen zich de rechtstreekse leden, die al zo verlangend uitzagen naar dat ene C.D.A., dat zij zich alvast maar in een groep van ruim 30.000 verenigden. Nu komen al die mensen bijeen. Mannen en vrouwen, die ongerust waren, of het nu echt wel zou lukken; mannen en vrouwen, die verontrust zijn over zoveel dingen die in deze wereld nog fout zitten; mannen en vrouwen, die onrustig zijn omdat ze zo graag politiek aan de slag willen. In de woorden verontrust, ongerust en onrustig zit het woord onrust.

Wij kunnen als mensen in deze wereld niet rusten. Wij moeten door in deze wereld in opdracht van God en van zijn evangelie. Daar vinden wij ook onze inspiratie om door te kunnen gaan. Een evangelische inspiratie, die ons allen in beweging moet houden.

Ik wil in dit opzicht één waarschuwing laten horen. Laten wij ons, dames en heren, er voor hoeden, dat wij in het C.D.A. niet aan elkaar de meetlat aanleggen van min of meer evangelische inspiratie. De basis om elkaar te vinden is het Evangelie, is God's woord.

Het wordt wel erg elitair wanneer kleine groepen uit ons midden zichzelf ten opzichte van anderen een hogere inspiratie of een grotere mate van onrust aanmeten. Onrustig zijn behoort het kenmerk van ons allen te zijn. Evangelisch geïnspireerd zijn evenzeer.

Het is zover. Wij zijn nu bij elkaar. Wij kunnen enorm veel van elkaar leren. Dat heb ik al kunnen ervaren in de periode, waarin de fusie werd voorbereid. De antirevolutionairen leren ons wat organisatie is. Daar hebben ze een geweldig talent voor. Ze leren ons ook, dat je in een partij heftig met elkaar te keer kunt gaan, zo heftig, dat buitenstaanders denken:"Dat houden ze nooit heel".

En wanneer dan die buitenstaanders zich ermee gaan bemoeien dan blijken de anti's altijd weer de kracht op te brengen de rijen te sluiten. Dan staan ze opeens als één man en één vrouw in gesloten gelederen naast elkaar. Dit elkaar vasthouden in tij en in tegentij zal ook in het C.D.A. sterk samenbindend kunnen werken. Ik heb veel van de anti's geleerd. Ik heb ook veel van de K.V.P. geleerd. Ik weet nu, dat wat men terecht als kenmerkende blijmoedigheid noemt niet vereenzelvigd mag worden met zorgeloosheid Een lichte toets zo nu en dan, maar bewust de wens naar christelijk politiek gebaseerd op duidelijke en vaak ontroerende trouw aan God en op devotie. Daar leer je van. Eerlijk gezegd, vind ik dat je van de K.V.P. ook kunt leren hoe je goede argumenten kunt verzamelen om duidelijk te maken, dat een bepaalde functie door iemand van de eigen groepering moet worden bezet. Ik vind het altijd weer knap, zoals ze in dat soort situaties bezig zijn. Daar kun je ook van leren.

Het is zover. Het C.D.A. is hier en nu. We staan aan de vooravond van verkiezingen. We hebben allemaal ter bestudering een nieuw conceptverkiezingsprogramma gekregen. Een programma met handen en met voeten. Een programma, dat niets omzeilt en eerlijke discussies oproept. We hadden een mooi programma "Niet bij brood alleen". Daar mogen we echter niet bij stil blijven staan. Dan zouden we behoudend zijn. Het gaat nu om het programma "Om een zinvol bestaan". Om een zinvol bestaan, o.e.z.b.; Dames en heren ik roep u op om met z'n allen als C.D.A. de werkgroep o.e.z.b. te vormen. Zo komen wij bewust in eendracht voor de Nederlandse kiezers te staan.

Op 13 september 1980 heeft de C.H.U. zich opgeheven. Aan het begin en aan het eind van die bijeenkomst mocht ik lezen uit de Openbaringen van Johannes over de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Het gaat toch om God's Koninkrijk, dat wij verwachten. Wij bidden daarvoor elke keer wanneer wij het Onze Vader bidden. Afhankelijk van het christelijk milieu van elk onzer verschillen daarin misschien wat woorden. Maar of wij nu verzoeking of bekoring zeggen, wij vragen wel allemaal of God's rijk mag komen. In afwachting van de komst van dat Rijk mogen wij als mannetjes en als vrouwtjes instrumenten zijn van onze Heer. Als wij die oproep verstaan zal het met het C.D.A. wel gaan. Ik wens dit C.D.A. behouden vaart en God's zegen.